

РЕШЕНИЕ

№ 21182

гр. София, 21.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 175 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ

при участието на секретаря РОЗАЛИЯ ИВ. ЗАФИРОВА
като разгледа докладваното от ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ Гражданско дело № 20221110142174 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 17 000 лева, предявен като частичен иск от сума в общ размер на 34 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на образувано наказателно производство и повдигане на обвинение в извършване на престъпление, за което обвиненото лице е било оправдано и за неспазване на принципа за решаване на делото в разумен срок, ведно със законната лихва от датата 28.04.2021г. до окончателно изплащане на сумата.

Ищецът твърди, че на 25.11.2016г. по време на пътуване между гр. Разлог и гр. Симитли е бил спрян за проверка от полицейски патрул, като последвало подробно претърсване на автомобила, били иззети мобилни телефони и парична сума, като бил задържан на място за приблизително 3 часа. Сочи, че е било образувано ДП № 34/2016 г. по описа на гранично полицейско управление Благоевград към ГД „Гранична полиция“ на МВР срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 във вр. с ал. 1, пр. 2 във вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от НК, като впоследствие на 26.11.2016 г. ищецът бил привлечен като обвиняем по същото ДП. Сочи, че на следващия ден по делото му е наложена мярка за неотклонение „Парична гаранция“ в размер на 10 000 лв., която с Определение № 9818 от 17.12.2016 година на Районен съд - Благоевград по ч.н.д. 20161210202302 по описа на съда за 2016 г. била намалена до размер от 7000 лв., но въпреки това ищецът счита, че сумата е значителна, поради което и бил силно обезпокоен как впоследствие ще набавя средства за препитанието си. Излага, че с Постановление за налагане на мярка за процесуална принуда с вх. № 2785/2016 г. му била наложена мярка „Забрана за напускане пределите на Република България“, потвърдена с Определение № 9339 от 02.12.2016г. на Районен съд - Благоевград по ч.н.д. 20161210202276 по описа на съда за 2016 г. Описаните събития му попречили да прекара коледните и новогодишни празници приятно, което му навредило на емоционалното състояние, а психиката му се повлияла негативно вследствие на преживения стрес. Разследването на престъплението продължило дълго време, като с Постановление от

17.11.2017 г. отново бил привлечен в качеството си на обвиняем. Материалите по разследването били предявени на защитника му на 05.01.2018 г. Сочи, че съгласно чл. 22, ал. 1, т. 15 от Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (отм.), действал към момента на привличането му като обвиняем, горепосоченият състав на престъпление представлявал основание за образуване на производство по реда на ЗОПДНПИ и с Протокол № ТД 11ХА/УВ-6539 от 20.06.2017 г. Териториална дирекция - Пловдив към Комисията започнала цялостна проверка на имущество му и на имотното му състояние, както и на това на жената, с която живеел на семейни начала - Гергана Манчева, на двете им малолетни към онзи момент деца, на двамата му родители и на свързани с него и семейството му търговски дружества. Започналата проверка завършила с Решение № 884 от 26.10.2018 г., с което Комисията взела решение за образуване на производство по ЗОПДНПИ (отм.), като едновременно с това решила да внесе молба в СГС за допускане на обезпечение на бъдещ иск с цена на иска в размер на 1 416 959,01 лева чрез налагане на множество обезпечителни мерки. С Решение № 81 от 23.01.2019 г. КПКОНПИ взела решение да внесе искане в Софийски градски съд за отнемане в полза на държавата на придобито имущество на стойност 1 416 459,01 лева на основание чл. 63 и сл. от ЗОПДНПИ (отм.). Описаното представлявало шок за ищеца. Наказателното производство продължавало едновременно с гражданското производство пред СГС, като на 12.03.2018 г. Районна прокуратура - Благоевград внесла Обвинителен акт в Районен съд - Благоевград и било образувано НОХД № 533 от 2018 г. по описа на съда. Делото на първа инстанция продължило около година и с Присъда № 4723 от 21.05.2019 г. РС - Благоевград го признали за виновен по горесцитирания състав на престъпление, като му било наложено наказание „лишаване от свобода“, изтърпяването на което било отложено за изпитателен срок от три години, считано от влизане в сила на присъдата в сила. С Решение № 903550 от 11.08.2020 г. въззивният състав потвърдил изцяло присъдата на първата инстанция. Описаното се отразило на ищеца изключително зле здравословно и емоционално, психиката му била срината, бил напрегнат постоянно, разсеян и не можел да извършва дори рутинни дейности, отказвал и да се храни. Състоянието му затруднило контакта с хора, трудно общувал с близките си, взаимоотношенията му със семейството се влошили, започнал да страни от децата си и от дамата, с която споделял живота си. Несправедливото обвинение било основание и за мащабната проверка и дело с КПКОНПИ, което създадо у него страх за бъдещето му. Здравословното му състояние се влошило и физически - започнал да получавам пристъпи на силни главоболия, не можел да спи. С Решение № 135 от 27.04.2021 г. на Апелативен съд - град София, 7-ми наказателен с-в, производството било възобновено на основание чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК, като съдът отменил Присъда № 4723 от 21.05.2019 г. РС - Благоевград по НОХД № 533 по описа на съда за 2018 г. и вместо нея на основание чл. 304 от НПК ищецът бил оправдан. При тези твърдения моли съда да осъди ответника да му заплати обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на образувано наказателно производство и повдигане на обвинение, за което е бил оправдан. На следващо място ищецът излага, че наказателното производство е с неразумно дълга продължителност. Сочи, че от деня, в който е бил привлечен като обвиняем - 26.11.2016 година, до датата на влизане в сила на оправдателната присъда - 27.04.2021 г., са изминали близо 5 години. Излага, че в хода на наказателното производство, са били извършени множество процесуално следствени действия, които ненужно и неоснователно удължили срока. Излага, че делото не се е отличавало с фактическа и правна сложност; че през целия ход на производството поведението му е било съобразено с цел улесняване на съдебните и досъдебните органи. С оглед описаното претендира и обезщетение за причиняване на неимуществени вреди поради неспазване на задължението за разглеждане на делата в разумен срок. Излага твърдения и в насока, че при предявяване на претенции с правно основание чл.2, ал. 1, т.3 ЗОДОВ и чл.26, ал.1 ЗОДОВ, обезщетението по чл.26, ал.1 ЗОДОВ се поглъща от това по чл. 2, ал. 1, т.3 ЗОДОВ, поради което и претендира обезщетение в

размер на 17 000 лева, частична претенция от общо 34 000 лева. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който предявените искове се оспорват. Развиват се съображения в насока, че твърденията на ищеца не са подкрепени с доказателства. Сочи се, че ищецът е осъждан, както и че има регистрирани криминални прояви. Относно наложените мерки в хода на досъдебното производство, ответникът сочи, че доколкото актовете, с които са наложени, са потвърдени от съдебен орган, то вредите не са причинени единствено от действия на прокуратурата. Излага подробни твърдения в насока, че претендираното обезщетение е в силно завишен размер. Оспорва иска по чл. 2 б ЗОДОВ и като недопустим, като сочи, че липсват доказателства за проведена административна процедура по чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ. Сочи също и че за действие след внасянето на обвинителния акт в съда – 12.03.2018 г. прокуратурата не е материално легитимирана да отговаря. Моли за отхвърляне на исковете. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от правна и фактическа страна следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, пр.1 от ЗОДОВ.

На основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.

В конкретния случай ищецът извежда съдебно предявеното субективно материално право на вземане при твърденията, че е претърпял неимуществени вреди от проведено спрямо него наказателно преследване, завършено с постановяване на оправдателна присъда, както и с твърдения, че производството по наказателното дело е било с неразумно дълга продължителност. Съдът намира, че обезщетение за неимуществени вреди от нера разумен срок на наказателно производство може да се претендира и по предявен иск по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, защото при този деликт обезщетение се дължи и за накърняване на всички права и неимуществени блага- чест, достойнство, право на добро име, право на свобода, право на свободно придвижване и др., които са нарушени от неоснователно упражнената държавна принуда във връзка с незаконно обвинение за извършено престъпление. В този случай съгласно задължителните указания на ВКС, дадени с Тълкувателно решение № 1 от 27.11.2023г. по т. дело № 1/2022г. на ОСГК, се определя глобално обезщетение за нарушението на всички посочени права, като когато неоснователната принуда е осъществена извън разумния срок за прилагането ѝ, тя нарушава и правото по чл. 6, пар. 1 ЕКЗПЧ за разглеждане и решаване на делото в разумен срок, поради което глобалното обезщетение по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ ще включва и обезщетение за накърняване на това право. С оглед на гореизложеното не се касае за предяване на отделен, кумулативно съединен иск по чл. 2б ЗОДОВ, а за извършване на преценка за нарушен разумен срок в рамките на производството по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ. Аргумент за горното следва от мотивите на цитираното тълкувателно решение, в които е посочено, че последващ иск по чл. 2б ЗОДОВ при условие, че в производството по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ вече е дадена защита на нарушеното право по чл. 6, пар. 1 ЕКЗПЧ, следва да се отхвърли като неоснователен, а не да се прекрати като недопустимо на основание чл. 299 ГПК.

За основателността на предявения иск в тежест на ищеца е да докаже: повдигнато му обвинение в извършване на престъпление и последващото му оправдаване с влязла в сила присъда; описаните неимуществени вреди; настъпване на вредите в причинна връзка с привличането му като обвиняем; размер на претърпените вреди.

В доказателствена тежест на ответника е да докаже, че е спазил изискването за

извършване на процесуалните и следствените действия в разумен срок, както и че е заплатил надлежно обезщетение на ищеца.

От изисканото ДП № 34/2016г. се установява, че същото е образувано с първото действие по разследването на основание чл. 212, ал. 2 НПК- протокол за претърсване и изземване от 25.11.2016г., осъществено за времето от 20:00 часа до 21:50 часа срещу неизвестен извършител. На 26.11.2016г. Р. Н. К. е бил привлечен в качеството му на обвиняем за това, че на 25.11.2016г. около 20, 00 часа, в дясно, на главен път Е 79, в района на хотел „Nice“, в гр. Симитли, в съучастие, като съизвършител със Стойчо Росенов Сеферов, държал в товарен автомобил марка „Мерцедес“, модел „313 ЦДИ“ с рег. № СВ3526АМ акцизни стоки- тютюневи изделия – по смисъла на чл. 4, т. 1 вр. чл. 2, т. 2 и чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, без бандерол по смисъла на чл. 4, т. 7 от Закона за акцизите и данъчните складове, когато такъв се изисква по закон по смисъла на чл. 28, ал. 1 от Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия и на чл. 2, т. 2, чл. 19, ал. 1, н. 1- т. 3, чл. 64, ал. 1 и чл. 99, ал. 2, т. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, както следва: 1500 кутии цигари марка „Sax Blue“ по 20 къса цигари във всяка кутия без акцизен бандерол и 18 999 кутии цигари марка „Fortuna Blue“ по 20 къса във всяка кутия, без акцизен бандерол- всички на обща стойност 153 742,50 лева, като предмета на престъплението е в големи размери и случаят не е маловажен- престъпление по чл. 234, ал. 2 т. 3 вр. ал. 1, пр. 2 вр. чл. 20, ал. 2 НК. Със същото постановление спрямо К. е била взета мярка за неотклонение парична гаранция в размер на 10 000 лева. С постановление от 26.11.2016г. на РП- гр. Благоевград на Р. К. е била мярка за процесуална принуда „забрана за напускане на пределите на Република България“.

На 17.11.2017г. Р. К. е бил привлечен като обвиняем в това, че на 25.11.2016г., около 20, 00 часа, в дясно, на главен път Е 79, в района на хотел „Nice“, в гр. Симитли, в съучастие, като съизвършител със Стойчо Росенов Сеферов, държал в товарен автомобил марка „Мерцедес“, модел „313 ЦДИ“ с рег. № СВ3526АМ акцизни стоки- тютюневи изделия – по смисъла на чл. 4, т. 1 вр. чл. 2, т. 2 и чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, без бандерол по смисъла на чл. 4, т. 7 от Закона за акцизите и данъчните складове, когато такъв се изисква по закон по смисъла на чл. 28, ал. 1 от Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия и на чл. 2, т. 2, чл. 19, ал. 1, н. 1- т. 3, чл. 64, ал. 1 и чл. 99, ал. 2, т. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, както следва: 1500 кутии цигари марка „Sax Blue“ по 20 къса цигари във всяка кутия без акцизен бандерол и 18 999 кутии цигари марка „Fortuna Blue“ по 20 къса във всяка кутия, без акцизен бандерол- всички на обща стойност 153 742,50 лева, като предмета на престъплението е в големи размери и случаят не е маловажен- престъпление по чл. 234, ал. 2 т. 3 вр. ал. 1, пр. 2 вр. чл. 20, ал. 2 НК. С постановлението е била взета мярка за неотклонение на Р. К. „парична гаранция“ в размер на 7000 лева. Така постановената мярка за неотклонение е била обжалвана, като с Определение № 9818 от 17.12.2016г., постановено по чнд № 2302/2016г. по описа на РС- гр. Благоевград съдът е изменил определените мерки за неотклонение по отношение на Р. К. и Стойчо Сеферов като е намален размера на определената за К. „парична гаранция“ от 10 000 лева до сумата от 7000 лева, а определената „парична гаранция“ за Сеферов от 5000 лева до сумата от 3000 лева.

С Определение № 9339 от 02.12.2016г., постановено по чнд № 2276/2016г. по описа на РС- гр. Благоевград е потвърдена мярка за процесуална принуда „забрана за напускане на пределите на Република България“ без разрешение на прокурор, наложена на Р. Н. К. и Стойчо Росенов Сеферов- обвиняеми по ДП № 34/2016г. по описа на ГПУ Благоевград.

От изисканото НОХД № 533/18г. по описа на РС- гр. Благоевград се установява, че същото е образувано по обвинителен акт, внесен на 12.03.2018г., срещу Р. Н. К. и Стойчо Росенов Сеферов за престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК. С разпореждане от 16.03.2018г., постановено по делото, съдът е насрочил делото за

разглеждане в открито съдебно заседание на 16.04.2018г. от 10: 30 часа. На проведеното съдебно заседание на 16.04.2018г. Р. К. се е явил лично, като ход на делото не е бил даден и същото е било насрочено за 08.05.2018г. На 08.05.2018г. е било проведено съдебно заседание, на което Р. К. се е явил лично, като с протоколно определение от същата дата е била потвърдена взетата спрямо К. мярка за неотклонение „парична гаранция“ в размер на 7000 лева и мярка за процесуална принуда „забрана за напускане пределите на Република България“ по досъдебно производство № 34/2016г. по описа на ГПУ Благоевград. На 14.06.2018г. е постъпило писмо от КПКОНПИ, с което е поискана информация по делото с оглед извършване на проверка по ув. № 214/2017г. срещу лицето Р. Н. К. на основание чл. 34 ЗОПДНПИ /отм./ вр. с пар. 5 от ПЗР на Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. На 05.06.2018г., 09.07.2018г., на 27.09.2018г., 13.12.2018г., 28.01.2019г., 07.03.2019г., 09.04.2019г. и на 21.05.2019г. са били проведени съдебни заседания, на които ищецът се е явявал лично. С протоколно определение от 21.05.2019г. е отменена взетата в хода на досъдебното производство 34/2016г. по описа на ГПУ Благоевград мярка за неотклонение „парична гаранция“ по отношение на подсъдимия Р. Н. К. и е отменена взетата мярка за процесуална принуда „забрана за напускане на пределите на Република България“.

С Присъда № 4723 от 27.05.2019г. подсъдимият Р. Н. К. е признат за виновен в това, че на 25.11.2016г., около 20, 00 часа, в дясно, на главен път Е 79, в района на хотел „ Nice“, в гр. Симитли, в съучастие, като съизвършител със Стойчо Росенов Сеферов, държал в товарен автомобил марка „Мерцедес“, модел „313 ЦДИ“ с рег. № СВ3526АМ акцизни стоки-тютюневи изделия – по смисъла на чл. 4, т. 1 вр. чл. 2, т. 2 и чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, без бандерол по смисъла на чл. 4, т. 7 от Закона за акцизите и данъчните складове, когато такъв се изисква по закон по смисъла на чл. 28, ал. 1 от Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия и на чл. 2, т. 2, чл. 19, ал. 1, н. 1- т. 3, чл. 64, ал. 1 и чл. 99, ал. 2, т. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, както следва: 1500 кутии цигари марка „Sax Blue“ по 20 къса цигари във всяка кутия без акцизен бандерол и 18 999 кутии цигари марка „Fortuna Blue“ по 20 къса във всяка кутия, без акцизен бандерол-всички на обща стойност 153 742,50 лева, като предмета на престъплението е в големи размери и случаят не е маловажен- престъпление по чл. 234, ал. 2 т. 3 вр. ал. 1, пр. 2 вр. чл. 20, ал. 2 НК, поради което и на основание чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал. 1, пр. 2 вр. чл. 20, ал. 2 НК вр. чл. 54 НК му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 2 години. На основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено изпълнението на наказането за срок от 3 години. На 16.07.2019г. са постановени по делото и изготвените мотиви към присъда № 4723/21.05.2019г., постановена по нохд № 533/2018г. по описа на РС- гр. Благоевград.

На 03.06.2019г. е постъпила жалба от Р. К., а на 04.06.2019г. протест срещу така постановената присъда. По така постъпилите жалби и протест е било образувано ВНОХД № 379/2019г. по описа на ОС- гр. Благоевград. С Определение № 4837 от 11.11.2019г. делото е било насрочено за 27.11.2019г. от 15.00 часа. В проведеното съдебно заседание на 27.11.2019г. Р. К. се е явил лично като ход на делото не е бил даден с оглед постъпили молби от защитниците и на двамата подсъдими. Делото е било насрочено за 27.02.2020г. С разпореждане № 279 от 21.01.2020г. съдията-докладчик е пренасрочил делото за 10.02.2020г. от 14.30 часа поради възникнали внезапни лични причини и отсъствие на докладчика в периода от 24.02- 05.03.2020г. На 10.02.2020г. е било проведено съдебно заседание с участието на Р. К., като съдът е допуснал допълнителен разпит на свидетели и е изискал справка от АПИ. С оглед служебна ангажираност на защитниците на подсъдимите делото е било отложено за 23.03.2020г. от 14.00 часа. С разпореждане № 1277 от 12.03.2020г. и Заповед № 153 от 10.03.2020г. на Председателя на Окръжен съд- гр. Благоевград във връзка с Решение на ВСС и по повод потвърдени случаи на Ковид 19, делото е било пренасрочено за 18.05.2020г. от 13:30 часа. С Разпореждане № 1912 от 14.05.2020г. съдът е пренасрочил делото за 10.06.2020г. от 15.00 часа с оглед приети на

12.05.2020г. Правила и мерки за работата на съдилищата в условията на пандемия, както и Заповед № 204 на председателя на ОС – гр. Благоевград от 13.05.2020г. На 10.06.2020г. е било проведено съдебно заседание с участието на ищеца, като съдът е счел делото за изяснено и е обявил, че ще се произнесе в срок с решение. С Решение № 903550 от 11.08.2020г. е потвърдена изцяло присъда № 4723/21.05.2019г., постановена по нохд № 533/2018г. по описа на РС- гр. Благоевград. Решението не е подлежало на обжалване и протест.

На 27.11.2020г. е постъпило искане за възобновяване на наказателното производство от Р. К., по което е образувано наказателно дело 181/2021г. по описа на САС. С разпореждане от 25.02.2021г. съдът е разпоредил постъпилото на 19.02.2021г. с вх- № 2591/21г. по описа на САС искане на осъдения Стойчо Росенов Сеферов за възобновяване на нохд № 533/2018г. на РС- Благоевград, да се присъедини към нд 181/2021г. по описа на САС, образувано по искане на осъдения Р. Н. К. и да се разгледа в едно производство по възобновяване по реда на глава XXXIII от НПК. Делото е било насрочено за разглеждане на 15.03.2021г., на която дата се е явил лично Р. К..

С Решение № 135 от 28.04.2021г., постановено по НД № 181/2021г. по описа на САС съдът е възобновил наказателното производство по нохд № 533/2018г. на РС- гр. Благоевград, ВНОХД № 379/2019г. на ОС- гр. Благоевград и е отменил присъда № 4723 от 21.05.2019г. на РС- гр. Благоевград, в частта, с която подсъдимият Р. Н. К. е бил признат за виновен и осъден за извършено престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал.1 вр. чл. 20, ал. 2 НК, както и Решение № 903550 от 11.08.2020г., постановено по ВНОХД № 379/2019г. по описа на ОС Благоевград, с което присъдата по отношение на подсъдимия Р. К. се потвърждава, като вместо това е признат Р. Н. К. за невиновен в това, че на 25.11.2016г., около 20,00 часа, в дясно, на главен път Е79, в района на хотел „Nice“, в гр. Симитли, в съучастие, като съизвършител със Стойчо Росенов Сеферов, държал в товарен автомобил марка „Мерцедес“, модел „313 ЦДИ“, с рег. № СВ3526АМ акцизни стоки- тютюневи изделия- по смисъла на чл. 4, т. 1 вр. чл. 2, т. 2 и чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, без бандерол по смисъла на чл. 4, т. 7 от Закона за акцизите и данъчните складове, когато такъв се изисква по закон по смисъла на чл. 28, ал. 1 от Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия и на чл. 2, т. 2, чл. 19, ал. 1, т. 1- 3, чл. 64, ал. 1 и чл. 99, ал. 2, т. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, както следва: 1500 кутии цигари марка „Sax Blue“ по 20 къса цигари във всяка кутия без акцизен бандерол и 18 999 кутии цигари марка „Fortuna Blue“ по 20 къса във всяка кутия, без акцизен бандерол- всички на обща стойност 153 742,50 лева, като предметът на престъплението е в големи размери и случаят не е маловажен, като на основание чл. 304 НПК Р. К. е оправдан по повдигнатото обвинение за извършено престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК. С така постановеното решение е отменено Решение № 903550 от 11.08.2020г., постановено по внохд № 379/2019г. по описа на ОС- гр. Благоевград, с което се потвърждава Присъда № 4723 от 21.05.2019г., постановена по нохд № 533/2018г. на РС – гр. Благоевград, в частта, с която подсъдимият Стойчо Росенов Сеферов е признат за виновен и осъден за престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК. С решението делото е върнато на ОС –гр. Благоевград за ново разглеждане от друг въззивен съдебен състав по отношение на подсъдимия Стойчо Росенов Сеферов. Решението не е подлежало на обжалване и протест.

Съдът приема, че разпореждбата на чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 ЗОДОВ предвижда обективна отговорност на държавата в случаите на незаконно повдигане и поддържане на обвинение в извършване на престъпление, като субекти на тази отговорност могат да бъдат само правозащитни органи, оправомощени да повдигат и поддържат обвинения за престъпления от общ характер - в случая Прокуратурата на Република България. Действията по повдигане и поддържане на обвинението се считат за незаконни, ако лицето бъде оправдано.

В случая спрямо ищецът е било поддържано обвинение за извършено престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал. 1, предл. 2 вр. чл. 20, ал. 2 НК в продължение на 4 години, 5 месеца и 2 дни считано от постановлението за привличане на обвиняем от 26.11.2016г. до постановяване на Решение № 135 от 28.04.2021г., по НД № 181/2021г. по описа на САС , с което ищецът е бил окончателно оправдан.

Следователно по делото е безспорно установено, че срещу ищеца е водено наказателно производство за извършено престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал. 1, предл. 2 вр. чл. 20, ал. 2 НК, което е приключило с влязла в сила оправдателна присъда, с което фактическият състав по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ е завършен. В този смисъл и Определение № 241 от 9.04.2020 г. на ВКС по гр. д. № 4645/2019 г., III г. о., ГК.

С оглед посочения период от време, през който е продължило наказателното производство срещу ищеца, съдът намира, че не се установява нарушаване на принципа за разглеждане на делата в разумен срок. В този смисъл съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека, намерила отражение в Решението по делото "Хаджикостова срещу България" разумният характер на продължителността на дадено производство се преценява с оглед обстоятелствата по делото и въз основа на критериите, възприети в неговата юриспруденция, по-специално сложността на делото, поведението на жалбоподателя и компетентните държавни органи, както и значението на спора за заинтересованите лица.

Държавата отговаря за забавянето на разглеждането и решаването на делото от предявяването на иска до влизането в сила на решението, като спазването или неспазването на инструктивните срокове за извършване на отделните съдопроизводствени действия, е без значение. Релевантна е общата продължителност на делото с оглед неговата фактическа и правна сложност. Съдът установява осъществяването на отделните забавяния и причината, която ги е предизвикала, доколкото държавата не отговаря за забавянията, дължащи се на поведението претендиращата обезщетение страна. Тя отговаря за всички останали забавяния, в т. ч. за тези вследствие поведението на вещите лица и насрещната страна по делото, защото е длъжна да установи правила, както и спазването им, за да бъдат осуетявани последиците от недобросъвестно упражняване на права и недобросъвестно изпълняване на задължения. Съдът може да констатира причината за всяко отделно забавяне, макар това да няма значение за основателността на иска, но то има значение за мерките, които държавата е длъжна да предприеме за недопускането на други нарушения. Тези причини може да бъдат: действия и бездействия на съда, на другите участници в производството, на съдебни служители, пренатовареност на съда и др., които имат значение единствено за анализа, който компетентните държавни органи следва да извършат, за да определят, всеки според компетентността си, мерките, които държавата следва да предприеме за недопускането на други нарушения.

Отговорността на държавата не е обусловена от това дали лицата от състава на съдебните органи са виновни и дали те са нарушили съществуващите правила, или са ги спазили стриктно, но въпреки това е налице забавяне над разумния срок. Затова, при основателност на иска, държавата следва да бъде осъдена чрез представляващите я процесуални субституенти за вредите от осъщественото забавяне, независимо от това дали някой, или никой от тях има, или няма причастност към осъщественото забавяне.

В конкретния случай от датата на образуване на досъдебното производство - 25.11.2016г. до внасяне на обвинителния акт в съда на 12.03.2018г. с оглед извършените множество следствени действия не се установява необосновано забавяне на производството. Видно от съдържанието на досъдебното производство /чието подробно възпроизвеждане в настоящия акт е безпредметно/, същото е водено последователно, ритмично и без

необосновани забавяния извън тези, които обективно са били наложени от необходимостта от предприемане на следствените действия. В досъдебното производство липсва период от време, през който да е била поддържана висящността на наказателното производство, без да се предприемат процесуални и следствени действия. Общата му продължителност от 1 година, 3 месеца и 18 дни не обосновава извод за нарушаване правото на разглеждане на делото в разумен срок като се вземе предвид тежестта на престъплението по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал.1 вр. чл. 20, ал. 2 НК, за което е било повдигнато обвинение, обема на инкриминираните вещи, а също така и обстоятелството, че обвинението касае за хипотеза на усложнена престъпна дейност при условията на съучастие.

На следващо място, в първоинстанционното производство са проведени 10 съдебни заседания, насрочени в промеждутък от 1 – 2 месеца между съдебни заседания, делото е насрочено в разпоредително заседание своевременно, като първото съдебно заседание е проведено след 1 месец и 4 дни от внасянето на обвинителния акт в съда. От така проведените заседания, само едно е било отложено поради лични причини, възпрепятстващи съдията-докладчик. Следва да бъде посочено и че мотивите са изготвени своевременно в размите на 2 месеца и 23 дни от обявяването на присъда. Не се установява забавяне и в производството пред въззивната инстанция, която е разгледала делото с провеждането на 2 съдебни заседания, като делото е било отлагано в изпълнение на указанията към съдилищата, дадени от ВСС във връзка с обявеното извънредно положение в страната с Решение на Народното събрание от 13.03.2020г. В производството по възобновяване отново не се установява каквато и да е била забава при извършване на съдопроизводствените действия.

Преценявайки общата продължителност на делото – 4 години, 5 месеца и 2 дни, съдът намира, че в случая не е налице нарушение на чл. 6, пар. 1 ЕКЗПЧОС, като се вземе предвид характера и тежестта на обвинението, предприетите процесуални и следствени действия, обстоятелството, че се касае за обвинение за извършено в условията на съучастие престъпление, както и възникналото по време на разглеждането обективно обстоятелство с извънреден характер – обявеното в страната извънредно положение по повод пандемията от COVID-19.

По отношение на спорните между страните въпроси, касаещи наличието на причинно-следствена връзка между незаконното обвинение и твърдените неимуществени вреди и размера на претендираното обезщетение, по делото са събрани следните доказателства:

Свидетелката Гергана Манчева, живуща на семейни начала с ищеца, е посочила, че за периода от 2016г. до 2021г. им се променил начина на живот. Сочил, че след обвиненията Р. станал различен човек- затворен, изнервен, не можел да спи, бил много стресиран. Хората имали преди добро мнение за него, сега го гледали по-различно, подигравали се на детето им, че баща му бил разбойник. Р. ходел на психиатър или психолог, приемал хапчета за сън. Твърдил, че трябвало да търсят пари на заем от приятели и роднини, за да внесат гаранцията. Преди ходели на почивка в Гърция на море при техни приятели, сега не могли заради

забраната за пътуване в чужбина. На тях им било запорирано всичко –сметки, имоти, имали дело с КОНПИ, което продължавало. Не били сигурни за бъдещето си, дали ще има къде да живеят, дали няма да им вземат апартамента, къде ще спят децата им.

Свидетелят Свилен Славов е посочил, че познава Р. повече от 10-15 години, били приятели и колеги. Твърди, че знаел за наказателното производство. Сочил, че като колега вече бил доста различен- не изпълнявал коректно задълженията си като преди, бил вял и притеснен. Бил различен човек- от лъчезарен, усмихнат и услужлив човек, бил затворен и потиснат. Знаел за двама лекари, които бил посещавал- за кръста и за главата, но не знаел какви хапчета е пиел. Имал проблеми със събирането на голямата сума за гаранция за освобождаването му. Сочил, че се налагало да отсъства от работа, дори и без причина и не давал обяснения защо. По принцип ходели на риболов в Гърция, защото имали риболовно сдружение, с което ходели на язовир, но Р. дълго време не присъствал. Твърди, че Р. К. се ползвал с добра репутация и в личните си отношения и по месторабота.

Свидетелят Александър Стоилов е посочил, че познава Р. от 2010г. -2011г. Били колеги и приятелски семейства. През 2016г. разбрали че му повдигнали обвинения за контрабанда на цигари, отразило му се физически и психически бил сринат, емоционално изобщо не бил добре. Споделял му е, че приема медикаменти и дълги години бил в депресия. През 2018г. съкрушителното за него било повдигането на обвинение от КОНПИ и запориране на сметки негови и на тъста му. Близките му го подкрепяли, но не бил стабилен. Забравял да вземе детето от детска градина, бил много разсеян. Знаел, че не можел да ходи в чужбина, защото те били голяма компания и често ходели извън страната.

От приетата съдебно-психологична експертиза се установява, че привличането му като обвиняем, вземането на мярка за неотклонение и ограничаване на правото му да излиза извън пределите на страната представляват стресиращ и фрустриращ момент. Вещото лице е посочило, че всяко събитие, което нарушава повече или по-малко ежедневието на хората, ги стресира и поставя на изпитание адаптивните им възможности. Посочено е, че ищецът е започнал да се отдръпва, да се отчуждава от близките си, да се чувства виновен, че заради него семейството му има тревоги и притеснения и всички са нарушили нормалния си начин на живот. Експертът е уточнил, че интензитетът на оплакванията по описание на ищеца са били достатъчно високи, за да влошат ежедневието му и да не му позволят да се адаптира към променената ситуация, защото той не може да се примири с нея, но няма как да я избегне, прекъсне и преустанови. Това повишавало тревожността му и депресията му, следи от които се констатирани и в момента на изследването. От заключението се установява, че при ищеца все още има негативни стресови преживявания породени преди няколко години от започналото наказателно производство срещу него, като се наблюдава лека депресия и тревожност.

От представената справка от Единна информационна система за противодействие на престъпността се установява, че спрямо Р. К. е било образувано и НОХД № 5599/2018г. по описа на СГС за престъпление по чл. 342, ал. 3, пр. 2, б. „б“, пр. 1 вр. ал. 1, пр. 3 НК.

При така събрания доказателствен материал съдът намира, че по делото се

установяват негативните емоции на ищеца от подвигнатото незаконно обвинение. От една страна, от свидетелските показания се изясни негативното отражение на повдигнатото незаконно обвинение за извършено престъпление върху психиката на ищеца. Нещо повече, както последователно се поддържа в практиката на ВКС, неимуществените вреди от незаконно обвинение обхващат не само отрицателните психически преживявания на увредения, но и обективното по своя характер лишаване от блага и ценности към които всяка личност се стреми. Справедливостта като законов критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди, включва освен тяхната общовалидна значимост за всяко човешко същество, така и конкретни факти, свързани със стойността, която те са имали за личността на увредения. Очевидно е, че след като се е явявал лично на проведените съдебни заседания, след като е давал обяснения в съдебната фаза, като се е подготвял за съдебните заседания, ищецът е бил под стрес, изживявайки тежко случващото се и очаквайки приключването на съдебен процес, в който се е защитава по незаконното обвинение за извършено престъпление. В този смисъл е и Решение № 55/11.03.2013 г. по гр. д. № 1107/2012 г., IV г. о., ГК.

По отношение на размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът приема, че поначало, въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки, страдания и психически затруднения и паричната престация, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливия размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 33Д не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението /т.2 от Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС/, като например - характер и степен на увреждането, начин и обстоятелства, при които е получено, вредоносни последици, тяхната продължителност и степен на интензитет, възраст на увредения, неговото обществено и социално положение.

В частност следва да бъдат отчетени продължителността на наказателното преследване - около 4 години и 5 месеца - от първоначалното привличане на ищеца като обвиняем до влизането в сила на оправдателната присъда, както и че по делото са проведени множество съдебни заседания с участието на ищеца, обстоятелството, тежестта на обвинението в което е бил обвинен за което се предвижда наказание от една до шест години, поради което престъплението е тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 НК, възрастта на ищеца- 30 години по време на повдигане на обвинението, продължителността и интензивността на психическия дискомфорт, претърпяното безпокойство от възможността да бъде осъден и невъзможността да осигурява грижи за семейството си, тревогите от претърпените от семейството му притеснения и проверки. Съдът взе предвид и обстоятелството, че спрямо ищеца е била взета мярка за неотклонение „парична гаранция“ в размер на 7000 лева, както и му е била наложена забрана да напуска пределите на страната в период от около две години и половина /до 21.05.2019г./. Претърпените от ищеца стрес, притеснение, промяна в личния и професионалния му живот, се установяват както от свидетелските показания на неговите колеги и приятели, които са имали непосредствени впечатления над промяна на поведението на ищеца в работна среда преди и след повдигане

на обвинението, както и от приетата съдебно-психологична експертиза, която съдът кредитира като пълно и компетентно изготвена на основание чл. 202 ГПК. Съдът намира, че е житейски логично и обосновано ищецът да е изпитал тревожност и притеснение от образуваното наказателно производство, както и да е имал проблеми със съня, да се е чувствал огорчен и потиснат, доколкото описаните в исковата молба емоции са нормална човешка реакция на наказателно преследване срещу лицето. Страхът от наказателна отговорност и дискомфорта от упражнената принуда са емоционални страдания, които са освен фактическа последица, но така също и правна последица, тъй като целта на наказанието е да възбуди страх, а на принудата да подчини. Правните последици са включени в диспозицията на правната норма и не се доказват, за тях се прави извод от приложението на закона. Ето защо, когато се претендира обезщетение за неимуществени вреди от незаконно обвинение и мярка за неотклонение, ищецът не е длъжен да твърди и доказва преживения обичаен страх от наказателната отговорност и получения обичаен дискомфорт от упражнената принуда. Те следват от закона. За всички останали болки и страдания е необходимо да има твърдения и доказателства, съгласно правилото, че ищецът е длъжен да докаже основанието на иска. В този смисъл и Решение № 53 от 7.05.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3528/2018 г., III г. о., ГК, Решение № 270 от 16.02.2018 г. на ВКС по гр. д. № 284/2017 г., IV г. о., ГК.

От друга страна, съдът намира, че следва да се вземат предвид обстоятелствата, че по време на образуваното наказателното производство срещу ищеца е било образувано друго наказателно производство. Следователно, щом по едно и също време е имало наказателни производства, по които страната е била привлечена като обвиняем, причинените ѝ от това неимуществени вреди, са във връзка едновременно с всички обвинения. Изпитваните притеснения, страх от бъдещия изход на делото, неудобството, опетняването на доброто име в обществото и накърняването на достойнството и честта, са във връзка с всички обвинения, независимо, че не са повдигнати в едно, а в отделни дела. В този смисъл и Решение № 449 от 16.05.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1393/2011 г., IV г. о., ГК, Решение № 29 от 16.03.2020 г. на ВКС по гр. д. № 1892/2019 г., III г. о., ГК.

С оглед всичко изложено съдът намира, че справедливото обезщетение за претърпените неимуществени вреди възлиза на сумата от 6000 лева. За разликата над този размер до пълния предявен размер от 17 000 лева искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен. Съобразно изложените по-горе мотиви и във връзка с постановките на Тълкувателно решение № 1 от 27.11.2023г. по т. дело № 1/2022г. на ОСГК, следва да се уточни, че така присъденото обезщетение касае единствено вредите от незаконно обвинение, докато обезщетение за вреди от неспазване на изискването за провеждане на наказателното производство в разумен срок не се дължи.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски има ищецът. Съгласно чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса, съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. В случая ищецът е сторил разноски за държавна такса в размер на 10 лева. По делото е представен Договор за правна защита и съдействие от 28.07.2022г., с който е уговорено възнаграждение в размер на 1940 лева с включено ДДС, като е представена и фактура № 306 от 01.10.2022г. и платежно нареждане от 30.09.2022г. за извършено плащане на уговореното възнаграждение. В

проведеното съдебно заседание на 26.09.2023г. представителят на прокуратурата е релевираше възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение, което съдът намира за неоснователно с оглед размера на предявения иск и предвидения в чл. 7, ал. 2, т. 3 НМРАВ минимален размер на адвокатско възнаграждение. С оглед уважената част от иска на ищеца следва да се присъдят разноски в размер на 684,70 лева за адвокатско възнаграждение, тоест общо 694,70 лева /10 + 684,70/.

На последно място, съдът намира че на основание чл. 78, ал. 6 ГПК вр. чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ Прокуратурата на Република България следва да бъде осъдена да заплати сумата от 300 лева, възнаграждение на вещо лице, което е било първоначално изплатено от бюджета на съда. В трайната практика на ВКС се приема, че дължимата, но невнесена държавна такса, както и разноските, които са направени за сметка на съда е финансово-правно задължение към бюджета и събирането на сумите по това задължение се извършва служебно от съда. В този смисъл Определение № 3638 от 21.11.2023 г. на ВКС по ч. гр. д. № 4489/2023 г., IV г. о., ГК

Мотивиран от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на Р. Н. К., ЕГН *****, с адрес: гр. С, район „Н“, ул. „П Ф“ № , вх. , ет. , на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ сумата от **6000 лева**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени от образувано срещу него наказателно производство за извършено престъпление по чл. 234, ал. 2, т. 3 вр. ал. 1, предл. 2 вр. чл. 20, ал. 2 НК, за което е бил оправдан с Решение № 135 от 28.04.2021г., постановено по НД № 181/2021г. по описа на САС, ведно със законната лихва от 28.04.2021г. до окончателното изплащане на сумата, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск за разликата над сумата от 6000 лева до пълния предявен размер от 17 000 лева /предявен като частичен от 34 000 лева/.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, да заплати на Р. Н. К., на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ сумата от **694,70 лева**, представляваща сторените по делото разноски.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, да заплати в полза и по сметка на Софийски районен съд на основание чл. 78, ал. 6 ГПК вр. чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ сумата от **300 лева**, представляваща възнаграждение на вещо лице, платено първоначално от бюджета на съда.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____